

Læsning på Buddinge Skole

Velkommen til skolens side om læsning. Her vil vi beskrive, hvordan der arbejdes med læselæring på de forskellige årgange. At læse og skrive er en kompleks proces, og eleverne skal kunne bruge deres kompetencer hensigtsmæssigt i arbejdet med alle fag i skolen og i deres dagligdag. Forskningen viser, at for at eleverne kan udvikle deres funktionelle læse-/skrivekompetence, er det vigtigt med en systematisk tilgang til undervisningen – fx at undervise i relevante læsestrategier og læsemåder i forhold til kontekst, teksttype og læseformål. Desuden peger forskningen på, at der skal være et elevaktiverende element, så eleven motiveres af sit eget læseprojekt. Læsning og skrivning er to sider af samme sag, nemlig tilegnelse af skriftsproget – eller at skrive sig til læsning. Erfaringer, bl.a. fra et projekt om opdagende skrivning, viser, at eleverne hurtigere lærer at læse, hvis de selv bruger skriftsproget.

Læsning er en færdighed, og det kræver anslået 5-6.000 timers træning at nå frem til en funktionel læsefærdighed, dvs. at man kan læse alle dagliglivets tekster, men også at man kan de grundlæggende færdigheder til at læse fagbøger på en uddannelse. Det er mange timer omkring 600 timer om året, eller halvanden time om dagen alle årets dage. Og det kan skolen ikke klare alene”, fortæller Pernille Frost.

Sproglig udvikling er et tværgående tema og fokusområde i alle skolens fag. Sproglig udvikling handler om fagenes målrettede arbejde med elevernes tilegnelse af fagenes sprog, ordforråd og tekster, så eleverne bliver dygtige til at tilegne sig det faglige indhold og kommunikere mundtligt og skriftligt i fagsprog. Læsning og skrivning af de enkelte fags tekster er en af kilderne til faglig viden og fagsproglig bevidsthed. Hele teamet har fokus på læsning i fagene, og på at skabe skriftsproglig udvikling og læring. Dansk læreren underviser i læsestrategier og alle faglærere underviser i at læse, forstå, konstruere og skrive deres fags tekster. Tilrettelæggelsen af læselæringen tager udgangspunkt i ”**Gladsaxe Læseformel**”, inspireret af læseforsker Jeppe Bundsgaard.

L Læsning	=	A Afkodning	x	F Forståelse	x	G Genre	x	M Motivation
		Førlæsning - Forhåndskendskab - Forståelse - Forventning - Viden om genre		Ordforståelse - Ordens betydning i situationen - Fagligt ordkendskab		Kontekst Den sammenhæng teksten forekommer i Viden om verden		Læseformål Viden om hvorfor teksten læses Læse for at - lære - opleve - gøre
		Afkodning - Afkodning af skrifttegn - Analyse og syntese		Tekstforståelse - Læse på linjerne - Inferens - Læse mellem linjerne - Læse bag linjerne		Læseform - Læsestrategi - Angrebstechnik - Faglig læsestrategi - Viden om teksttyper - Notatteknikker		Læseprojekt At læse en tekst for at gøre noget med den: - Få en oplevelse - Finde en oplysning - Forstå et fænomen - Få ny viden
		Medlæsning - Afkodning af - Billeder - Layout - Ord-billeder - Ikoner		Scenarieforståelse - Inferens - Billeder der udspiller sig i læserens hoved				

Gladsaxe Læseformel illustrerer den kompleksitet, som læsning består af. Den viser de faktorer, som er afgørende for, at man forstår, hvad man læser og kan bruge teksten.

Læseformlen er opbygget som en matematisk formel med gangetegn mellem de komponenter, der spiller sammen i læsning. Dette for at understrege, at ingen komponenter kan undværes; ganger man med nul får man nul. Formlen viser, at eleverne må udvikle sig på mange forskellige viden- og kundskabsområder.

Læselæring i 0.-1. klasse

Fra begyndelsen af 0.klasse gennemføres daglig læseundervisning med eleverne. I 0.klasse arbejdes der med hele alfabetet, hvor der er fokus på alle bogstaverne i forhold til navn, form og lyd med udgangspunkt i læringsmaterialet Gyserslottet og Cirkus Drømmeland. Hver uge er der fokus på et nyt bogstav i alfabetet, som eleverne arbejder med på mange forskellige måder. Det vægtes, at læringen leges ind i 0. kl. ved at benytte forskellige læringsstile med fokus på det visuelle, taktile, auditive og kinæstetiske, da børn lærer forskelligt. Der lægges op til at videreudvikle de sprogstimulerende aktiviteter, som børnene kender fra dagtilbuddet. I 0.kl. synger, rimer og lærer børnene bl.a. om forlyden i ord og at sætte bogstavlydene sammen. De børnestaver også, og får på den måde en viden om, hvordan bogstaverne og deres lyde kan bruges funktionelt. Dette arbejde er med til at udvikle begyndende skriftsproglige kompetencer hos børnene – herunder udvikling af specifikke fonologiske forudsætninger og et funktionelt bogstavkendskab. 0.kl. arbejder også med ”Søde ord”, som tager udgangspunkt i en meget konkret og visualiseret læsetrappe. Læsetrappen bruges til at tale med børnene om, hvor de befinder sig i læseudviklingen, og hvordan de kommer videre til næste trin på læsetrappen.

I 1. kl. er der fortsat fokus på at udvikle og styrke elevernes fonologiske (lydlige) forudsætninger samt repetition af alfabetet. Eleverne møder skolen med forskellige forudsætninger for læseudvikling, og det er vigtigt at være opmærksom på forskelligheden i elevernes progressionshastighed. Læseundervisningen differentieres fx ved at den enkelte elev er læsemakker med en klassekammerat, der er på det samme læseniveau, så alle elever tilbydes mulighed for fagligt udbytte på netop deres niveau.

I både 0. kl. og 1.kl. tager elevernes selvstændige læsning udgangspunkt i tekster, der er meget lydrette, hvilket betyder, at ordene kommer af sig selv, når bogstavlydene siges efter hinanden. Hermed automatiseres denne proces, det er at trække lydene sammen til et ord. Efterhånden kan eleverne læse bøger, der er sværere, hvor ordene ikke primært er lydrette. Der læses både digitalt og i fysiske bøger. I 1.kl. lærer eleverne at anvende forskellige ordlæsestrategier, så de får en bevidsthed om, hvad de skal gøre, når de støder på et ord de umiddelbart ikke kan læse. De beskæftiger sig også med de 120 mest brugte ord i begynderlæsningsbøgerne. Det er en fordel at lære disse ord, så de kan genkendes hurtigt, da det letter selve afkodningen af teksterne. Børnestavningen fra 0.kl. fortsætter i 1.kl., og eleverne bliver efterhånden mere opmærksomme på, hvordan udvalgte ord staves korrekt – ”voksenstavning”.

I 0.kl. og 1.kl styrkes elevernes ordforråd og kommunikative kompetencer. Til dette formål anvender lærerne ”dialogisk læsning”, hvor den voksne læser på en måde, der skaber sproglig interaktion med eleverne under læsningen. Der tales om billeder, bogstaver, ord, vendinger samt indhold i de bøger, der læses. Her har alle børn mulighed for at byde ind på netop det niveau, de befinder sig på.

Valg af bøger til selvstændig læsning

Når I hjemme skal vælge bøger, der er passende til læsetræning, kan I vurdere efter lixtal. I kan også lade jeres barn læse højt for jer. Hvis barnet laver ca. 3 stop pr. side er bogen passende. Er der mere end 3 stop pr. side, kan bogen være for svær og indholdet blive meningsforstyrrende for barnet. *Gentagelse* er et nøgleord i forhold til at få en sikker og hurtig afkodning, *så den samme side* må meget gerne læses flere gange. I hjælper jeres barn godt på vej med læsningen, hvis I sammen læser hver dag ca. 15 minutter.

Man kan opleve, at let-læsningsbøger ofte er påført et lixtal, hvilket er brugbart, når man som lærere og forældre skal vejlede og hjælpe barnet med at finde bøger til den selvstændige læsning. De meget lette bøger, hvor der kun står ganske få ord på siderne, er dog ikke altid "lix'et". Hvis ens barn har en forventelig læseudvikling, kan man navigere efter følgende slutmål for årgangene: 0.kl.: Lix 2-5, 1. kl.: Lix 5-10

5 finger - reglen :

- Find en bog.
- Slå op på en tilfældig side.
- Få dit barn til at læse højt fra siden.
- Ræk en finger op for hvert ord barnet ikke kan læse.

0-1 ord = for let
2-3 ord = lige tilpas
4 ord = prøv den
5+ ord = for svær

Figur 1: Tips til læsetræning, Fredensborg bibliotekerne

Sådan læser du med dit barn

- Tal om bogen inden I går i gang
- Lyt opmærksomt
- Vis interesse i det de læser
- Afbryd kun, hvis det er nødvendigt
- Læs evt. bogen højt først og tal om indholdet
- Går barnet helt i stå, så:
- Sig den første lyd i ordet (det er vigtigt, at det er lyden, der siges og IKKE bogstavernes navn)
- Sæt flere lyde sammen
- Giv tid
- Find støtte i billederne

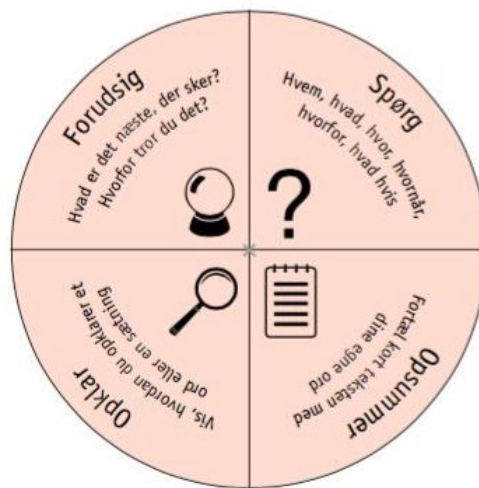
Læselæring i 2.-3. klasse

Læseundervisningen har fokus på at udvikle, automatisere og konsolidere elevernes afkodningsfærdigheder og angrebsteknikker. Der er fortsat fokus på de læsestrategier som bruges, når eleverne skal blive endnu bedre og hurtigere til at læse ord. De 120 mest brugte ord i børnelitteraturen arbejdes der ligeledes med på mange forskellige måder. Eleverne vil naturligt være på forskellige niveauer i deres læseudvikling, og det er vigtigt at undervisningen forsøger at tilgodese dette gennem differentieret tilrettelagt læseundervisning. Eleverne arbejder med læselæringsaktiviteter på digitale portaler og i analoge materialer, hvor der er et bredt udvalg af opgaveaktiviteter.

For at lede eleverne på vej mod en mere flydende læsning, afsættes der også tid i skolen til læsestund og/eller læsebånd. Her styrkes den enkelte elevs progression. Eleverne læser bøger på egen hånd eller sammen med en makker. Der læses både digitalt og i fysiske bøger – det væsentlige er, at den enkelte elev læser i materiale på sit eget niveau. I perioder anvendes læsekontrakter, læselogs og skriftlige aktiviteter, der understøtter den enkelte elevs læsning. Eleverne udvikler deres skrivefærdigheder ved at læse og læsefærdigheder ved at skrive.

Eleverne arbejder både med fiktion og fagtekster. Det er væsentligt, at eleverne oplever, at læsning både kan bruges til at få information og gode læseoplevelser. På dette udviklingstrin får eleverne kendskab til børnelitteraturen samtidig med, at de udvikler viden om forskellige genrer, teksttyper og forfattere. Gennem litteratursamtaler i klassen styrkes denne læring.

Elevernes læseforståelse styrkes via arbejdet med læsestrategier i klassen. Der vil være læseforståelsesaktiviteter, hvor eleverne skal lære at læse: På linjerne, mellem linjerne og bag linjerne.

Figur 2: De fantastiske fire - strategihjul

Det er fortsat meget vigtigt, at jeres børn også læser derhjemme. De har brug for selv at læse i det daglige, også hjemme med støtte fra en voksen. De bøger børnene læser påført et lixtal, hvilket er brugbart, når man som lærere og forældre skal vejlede og hjælpe barnet med at finde bøger til den selvstændige læsning. Hvis ens barn har en forventelig læseudvikling, kan man navigere efter følgende slutmål for årgangene: 2.kl.: Lix 10-15, 3. kl.: Lix 15-20

5 finger - reglen :

- Find en bog.
- Slå op på en tilfældig side.
- Få dit barn til at læse højt fra siden.
- Ræk en finger op for hvert ord barnet ikke kan læse.

0-1 ord = for let

2-3 ord = lige tilpas

4 ord = prøv den

5+ ord = for svær

Sådan læser du med dit barn:

- Tal om bogen inden I går i gang
- Lyt opmærksomt
- Vis interesse i det de læser
- Afbryd kun, hvis det er nødvendigt
- Lad barnet genfortælle, hvad det har læst
- Tal om svære ord og udtryk
- Giv tid
- Find støtte i billederne

Læselæring i 4.-5. klasse

Når eleverne læser, er det ikke nok bare at læse ordene – de skal også forstå dem. Det forudsættes, at afkodningen for langt de flestes vedkommende er automatiseret. Når eleverne skal læse og forstå en tekst, kan de gøre brug af forskellige læseforståelsesstrategier før, under og efter læsningen uanset fag. Faglærerne klæder eleverne på til at kunne forstå tekster blandt andet igennem arbejdet med forforståelsen, gennemgang af fagord og begreber, og gennem fælles læsning af særligt centrale steder i teksten. De skal være opmærksomme på, om de forstår det, de læser – og de skal reagere, hvis de ikke forstår det. Det er vigtigt, at eleverne hele tiden har fokus på at have en aktiv læseindstilling. Elevernes viden om verden, sprog og tekster har stor betydning for læseforståelsen. Dertil kommer evnen til at kunne læse mellem linjerne og evnen til at stoppe op i sin læsning i mødet med noget svært forståeligt.

I 4.kl. og 5.kl. læser eleverne flere fælles tekster - romaner, billedromaner, noveller mv., hvor læselæringen har fokus på, at eleverne lærer at bruge flere forskellige læseforståelsesstrategier. ”De fantastiske fire” bruges til dette formål. De er visuelle og konkrete, og de giver et fælles fagligt sprog om læsning. Læreren modellerer og viser, hvordan en strategi bruges, og hvorfor den er egnet.

Skrivning og læsning går fortsat ”hånd i hånd” – eleverne reflekterer skriftligt, da dette støtter både hukommelse og læreproces.

Det er fortsat meget vigtigt, at jeres børn også læser derhjemme. De har brug for selv at læse i det daglige, også hjemme med støtte fra jer forældre. Man kan anvende 5 finger-reglen til at vurdere bogens sværhedsgrad.

Den enkelte elevs læselyst, gode læsevaner og en struktur i læringen, hvor der for eksempel læses med en læringsmakker, skrives læselog og læsekontrakter er med til fortsat at styrke elevernes individuelle læseniveau.

Gennem fælles højtlesning forsøger vi endvidere at involvere eleverne i teksten og skabe rum for den undren og de oplevelser, som teksten giver anledning til.

Læsning i udskolingen

I litteraturundervisningen lægger vi vægt på den undersøgelsesorienterede didaktik, og der arbejdes mere fokuseret end tidligere på at skabe en mere dialogisk og oplevelsesorienteret tekstlæsning. Vi forsøger at skabe større rum for at eleverne oplever litteraturen som et spejl, de kan spejle sig selv og deres erfaringer om verden i. En gruppe af skolens lærere har deltaget i udviklingsprojektet KiDM (UVM 2020), som netop arbejder med dette perspektiv på læsning.

I overbygningens mere komplekse tekster arbejdes eksplicit og stilladserende med læsestrategier. Afgangsprøvens mundtlige del forudsætter, at eleverne har lært at anvende strategierne, så de kan analyse og fortolke en given tekst.

Ligeledes udvikles den faglige læsning fortsat med fokus på teksttyperne og ordkendskab.

Der arbejdes også målrettet med træning af læsefærdigheder (strategier, teknikker og tempo) med henblik på afgangsprøven i 9. kl.

Næsten alle fagtekster og en del fiktionstekster læses på skærm, så vi forsøger endvidere at lære eleverne hensigtsmæssige læsevaner og læsestrategier ved skærmlæsning.

Særlige indsatser på årgangene:

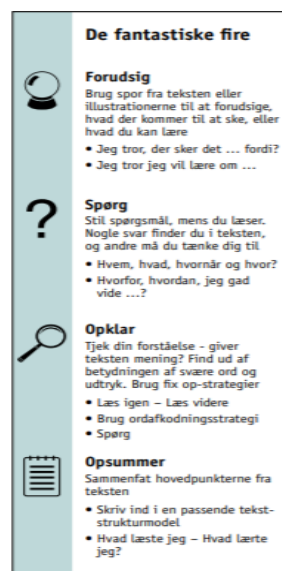
6. – 7. årgang

Der arbejdes fortsat med den flydende læsning og automatisering. Læsefærdighederne og læselysten udvikles både gennem arbejdet med læselogs, boganmeldelser og læsekontrakter. For at inspirere og motivere benytter mange klasser sig af jævnlig besøg på Hovedbiblioteket og deltager i bibliotekets tilbud ”Bogåbner”.

På dette trin konsolideres læsestrategierne med særligt fokus på den metakognitive læsning. Eleverne bevidstgøres i højere grad om deres egne overvågningsstrategier – at de er opmærksomme læsere, der holder øje med, om de forstår, hvad de læser – og hvad de kan gøre, hvis de ikke kan forstå og skabe sammenhæng i teksten.

Undervisningen i læseforståelsesstrategier varieres ved at anvende rollelæsning, som fx kan udformes som bogmærket ”De fantastiske fire”. Eleverne skiftes til at have rollerne og træner derved eksplicit læsestrategierne.

Mange elever er udfordret i skriveprocessen, når der skal skrives i specifikke genrer og teksttyper. Derfor anvender vi skriveskabeloner, som guider og hjælper eleverne. Skabelonen er en slags stillads, som kan fjernes, når eleverne er sikre i teksttypen.

Figur 3: Alinea, dansk

Skriv en nyhedsartikel

Navn _____
Dato _____

Rubrik - er en overskrift, der skaber blikfang
Underrubrik - er en underoverskrift, der udbyr indholdet i rubrikken

Mandret
Færdig med få ord, hvad der er sket. Skriv mandretten med fed skrift.

Byline
Skriv navnet
Evt. e-mailadresse

Hvis begynder brodeteksten. Brodeteksten er nyhedsartiklens hovedindhold. I en nyhedsartikel skriver du de vigtigste oplysninger først, derefter de mindre vigtige osv.

Fokuser kort om billedet og oplys sætne på personen.
Foto: Skriv fotograferens navn her

Mellemtitel
En brodetekst kan være opdelt i mindre afsnit. Mellemtitlerne fungerer som overskrift for afsnittet. Den fortæller om afsnittets indhold og skal gøre teksten let at læse.

Mellemtitel
Skriv mere brodetekst og lav gerne flere afsnit.

Mellemtitel
Skriv mere brodetekst og lav gerne flere afsnit.

Figur 4: Margit Gade

Der arbejdes endvidere mere systematisk med argumenterende og diskuterende teksttyper. De fleste klasser deltager i Mediekonkurrencen for skoleklasser, og får derved erfaring med teksttyper i en autentisk skrivesituation.

8. årgang

På 8. årgang begynder vi at rette fokus på læsetempoet eller på læse-flowet. Undersøgelser viser, at højere læsetempo ikke nødvendigvis fører til dårlige læseforståelse, tværtimod. Men mange elever er nervøse for at blive presset på tempoet, da de er bange for at overse detaljer eller miste forståelsen af teksten. Dette træner vi bl.a. gennem programmet FrontRead.

. Indenfor faglig læsning introduceres begrebet studielæsning, og der gennemføres et kursus i notatteknik. Faglærerne arbejder eksemplarisk med læsning i fagene, så eleverne lærer at udlede den konkrete viden i en tekst, som de skal anvende til at løse og forstå en given opgave.

På dette trin begynder vi at træne mere målrettet med læseprøver, der retter sig mod afgangsprøven i læsning. I gennemsnit læser vi i dansk to eller tre romaner fælles, og eleverne vælger en eller to romaner selv som frilæsning i løbet af skoleåret. Det kan i udskoling være svært at fastholde kravet om læsning hjemme dagligt, så derfor er læsningen i udskoling mere ”styret” af læsning i de fælles romaner, frilæsningsbøgerne og læselektier i de øvrige fag.

9. årgang

På 9. årgang er der fokus på afgangsprøven i læsning. Læseprøven er på 30 minutter og læsedelen (uden søgeteksten) er på ca. 4.500 ord og der er 50 spørgsmål, der skal besvares. Læseprøvens sammensætning kan fx være:

- en multimodal faktatekst (søgetekst)
- en fortælling (eventyr, myte, sagn)
- en faglig artikel
- en nyskrevet fiktiv tekst (novelle)
- en opinionstekst (essay, klumme, debatindlæg)

Prøven er omfangsrig og kræver et godt læsetempo på ca. 220- 250 ord i minuttet afhængig af teksttype, samt en god læseforståelse. Derfor trænes de læseteknikker og strategier, som kræves i forbindelse med læseprøven. I marts/april måned samles den enkelte elevs læseresultater, og eleven vurderer sine læsestrategier og sine mål for afgangsprøven. Derefter afholdes individuelle samtaler med læsevejleder og dansklærer, hvor der sættes mål for læsetræningen frem til prøveafholdelsen.

Dansk som andetsprog og læsning

Elever med dansk som andetsprog og eller som er flersproget, kan have behov for ekstra fokus på sprogudvikling på dansk. Der hvor der særligt kan være behov for at udvikle sproget, er typisk ved ordkendskab og nuancer i hverdags sproget. Vejen til denne sprogudvikling sker både hjemme, i fritiden og i skolen.

I skolen er der fokus på sprogudvikling i alle fag, og undervisning i dansk som andetsprog er tilrettelagt i den almene undervisning. Der arbejdes fra hverdags sprog til fagsprog, der er det specifikke sprog, der knytter sig til de forskellige fag. Det kan f.eks. være i samarbejde med andre elever, sprogligt fokus i fagene samt visualiseringer.

Skolens DSA-vejleder/underviser kan i perioder bistå med vejledning, co-teaching eller støtte i timerne.

I fritiden og hjemme kan kommunikation og oplevelser styrke både viden og sprog. I hjemmet bør der både kommunikeres på modersmål og dansk. Ved at samtale om hverdags- og skolens aktiviteter og materialer, lave hjemmearbejde og læse sammen udvikles både modersmål og dansk.

I indskolingen (0.-3. klasse) er det typisk arbejde med hverdagsbegreber og bogstaver.

- Læs sammen hjemme og tal om handlingen og ordene på både modersmål og dansk.
- Spørge ind til og se materialer fra skoledagen.
- samtale om ting og oplevelser fra hverdagen.

På mellemtrinnet (4.-5. klasse) bliver sproget mere komplekst og fagspecifikt.

- Tal hjemme om indhold og viden på både modersmål og dansk.
- Slå ukendte ord op på Google Translate/billeder.
- Hav fortsat indblik i hvad der arbejdes med i skolen.

I udskolingen (6.-9. klasse) fortsætter kompleksiteten i sproget. Der arbejdes stadig med tekstforståelse, strategier og ukendte ord.

- Sørg for at der er gode studierutiner med ro til fordybelse.
- Vis fortsat interesse og samtale om skolens fag og indhold.

Læse- og stavetests

0. kl.	Obligatorisk sprogvurdering Målstyret synlig læring/solotaksonomi
1.kl.	Ordlæseprøve 1, Hogrefe Ordlæseprøve 1 - gentages
2. kl.	Ordlæseprøve 2, Hogrefe Ordlæseprøve 2 - gentages DVO (vrøvleordstest) – dysleksi-screening.
3. kl.	Tekstlæseprøve 3, Hogrefe Staveprøven på www.grammatip.dk
4.kl.	Tekstlæseprøve 4/5, Hogrefe Staveprøven på www.grammatip.dk
5.kl	Tekstlæseprøve 6, Hogrefe Staveprøven på www.grammatip.dk
6. kl.	Tekstlæseprøve 7, Hogrefe Staveprøven på www.grammatip.dk Skema om brug af læsestrategier og læsevaner
7.kl.	Staveprøven på www.grammtip.dk Hogrefe: Sætningslæsehastighed og ordgenkendelse Evt. skema om læsevaner
8. kl.	Efterår staveprøven på www.grammatip.dk

	Efterår Hogrefe: tekstforståelse udsagn A eller B Gyldendal/Alinea webprøver
9.kl	Impact Cycle læsning – dataindsamling og feedback i marts/april. Gyldendal/Alinea webprøver Tidligere afgangsprøver i læsning

Der afholdes årlige læsekonferencer med udgangspunkt i læse- og staveprøver. På mødes vurderes klassens samlede læsestandpunkt og elevernes individuelle progression. På denne baggrund foreslås mulige tiltag – både fælles på klassen og individuelt.

Læsning og sprog i matematik

På nogle områder har faget matematik sit helt eget sprog. Et væsentligt træk ved matematikholdige tekster er, at de ofte består af mange elementer. Det kan være forklarende tekst, fortællinger, ordforklaringer, opgaver, skemaer, tabeller, diagrammer, figurer, fotos, tegninger m.m.

Matematikken består således af mange forskellige repræsentationer som eleverne skal kunne "læse" og forstå. Yderligere er matematik kendetegnet ved et specielt sprogbrug og skrivemåder, som ikke forekommer i samme grad i andre fag (symbolsprog, bydeform, passivformer osv.).

I indskolingen arbejder lærerne bl.a. med

- at eleverne skal lære, at matematik har/er et særligt sprog
- at øve det matematiske sprog, fx ved at øve, hvordan stykker læses op: $2 < 10$ læses "2 er mindre end 10".
- at beskrive forskellige geometriske figurer og tilhørende fagudtryk som areal, omkreds, rektangel og kvadrat.
- at tale om ord i bydeform: tegn, mal, regn, tæl osv.
- elevernes forforståelse og begrebsverden
- at øve matematiksproget gennem regnehistorier

På mellemtrinnet arbejder lærerne bl.a. med:

- overgangen fra engangsbøger til taskebøger/portaler med mere tekstindhold
- at nogle elever laver deres egen matematikordbog, som indeholder vigtige ord, begreber og pointer
- forskellige kendetegn for sproget – fx at ord betyder noget andet i matematik end i dagligdagen (led, skærer hinanden, søjle, ret ...)
- mindmaps og begrebskort

I udskolingen arbejder lærerne bl.a. med:

- brug af forskellige repræsentationer med fokus på relationerne imellem dem, fx tabeller, diagrammer, tegninger, grafer, forskrifter, beregninger osv.

- at læse i forskellige kontekster
- at forstå svære ord og udtryk, få overblik og omformulere teksten
- kendskab til formelsamlingens sprogbrug, indhold og anvendelse
- at skabe kendskab til og sikkerhed i den sprogbrug, der anvendes i afgangsprøver.